

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, OCTOBER 13, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Roosevelt vidi potrebo klicati od orožje 18 in 19 let stare

Njegov govoru je namignil glede druge fronte samo
toliko, da je obveznost zaveznikov braniti Rusi-
jo in Kitajsko pred sovražnikom z novo ofenzivo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Washington, 12. okt. — Predsednik Roosevelt je povedal
ameriškimu narodu, da bo, po njegovem mnenju, treba znat-
nost letnikov za obvezno vojaško službo od 20 na 18 let,
ki vključilo 18 in 19 let stare za obvezno vojaško službo.

Nabiranje Slovencev v nemško vojsko

London. (Radio prejemna
služba) — V teku radio oddaje
v slovenščini je govoril dr. Ku-
har o usodi Slovencev, ki bodo
zdej prisiljeni služiti v nemški
vojski. Nanašajoč se na neda-
vni govor nemškega Gauleiter-
ja Reiner-ja, je poudaril dr.
Kuhar nezaslišane trditve Nem-
cev, češ, da morajo Slovenci kot
nemški državljani izpolnjevati
svojo "dolžnost" in doprinesiti
svoj prispevek k čuvanju javne-
ga miru v Nemčiji.

Kar Nemci zares hočejo, je to,
da bi nadomestili velikanske iz-
gube nemške vojske z novimi če-
tami iz Slovenije, ki naj bi za-
menjale nemške stražarske od-
delke v ozemljih južnih prede-
lov Nemčije. Dr. Kuhar je z
najostrejšimi besedami obsodil
to novo nasilstvo nad slovenskim
narodom in naglašal nezakonit-
ost tega ukrepa, ki je nasproten
mednarodnemu vojnemu pravu.

Dobro bi bilo, je zaključil dr.
Kuhar, da bi si Nemci zapomni-
li, da se slovenski fantje ne bodo
nikdar borili za sovražnika svo-
jega lastnega naroda.

Japonci se pripravljajo za napad na Solomonsko otočje, kjer so marini

Washington. — Vse kaže, da
se pripravljajo Japonci na ofen-
zivo na otok Guadalcanal v So-
lomonskem otočju, katerega
branijo ameriški marini. Poro-
ča se o treh sovražnih kolonah
proti temu otoku, dve po suhem
in ena po morju.

Japonci vozijo stalna ojače-
nja, da napadajo ameriške po-
zicije od južne in severozahodne
strani. V severnem delu otoka
je letališče, katerega so zgradili
Japonci in katerega imajo
zdej v rokah ameriški marini.

Kadar bi Japonci napadli in
razvili boj v teh delih otoka, bi
napadli otok s severne strani z
brodovjem in bombniki. Japon-
cem se je že posrečilo izkrcati
več ojačenj na severozahodnem
obrežju Guadalcanala.

Taylor je dospel v N. Y. in odide v Washington

New York, 12. okt. — Myron
C. Taylor, ki ga je bil poslal
predsednik Roosevelt v Vatikan
k papežu Piju, se je danes vr-
nil. Tako je bil prvi v Washing-
tonu, kjer bo poročal pred-
sedniku.

Srbski kmetje zaigajo svojo letino

Stockholm. (Nyttag) — Srb-
ski kmetje nočejo požeti svoje
koruze in so v toliki meri poži-
gali letino, da je bila marionet-
na vlada generala Nedića pri-
morana, izdati poseben zakon za
zaščito žetve, ki grozi s smrtno
kaznijo vsakomur, ki bi si pri
delu na polju zapalil cigareto.
Posebne poljske straže so
opremljene celo s topovi, da pre-
prečijo nadaljnjo sabotažo.

EN VOL OPREMI ŠEST VOJAKOV

Koža enega vola da toliko us-
nja, da ga je dovolj za vse, kar
potrebuje šest vojakov v enem
celem letu usnjenih stvari.

TA SE PA POSTAVI S KROMPIRJEM

Ogdensburg, N. Y. — Farmer
Epton McCrea je razstavil poln
bušel krompirja, v katerem jih
je bilo samo 56. Vsak izmed je
tehtal okrog enega funta.

Prvorojenec

Pri družini Mr. in Mrs. Ru-
dolf Mafko, 4536 Warner Rd.
so se ustavile vile rojenice in po
osmih letih prinesle krepkega
sinkota prvorojenca. Srečni oče
je znani slovenski umetnik-ki-
par, ki je napravil soho Ivana
Cankarja v kulturnem vrtu. Če-
stitamo!

K staršem na obisk

Mrs. Pauline Hace-Cairns je
prišla iz Atherton, Cal. (blizu
San Francisco) na obisk k svo-
jim staršem Mr. in Mrs. Blaž
Hace, 1153 Norwood Rd. Do-
ma ostane do začetka novem-
bra.

Kuhinjski odsek SDD

Nocoj ob osmih ima važno se-
jo kuhinjski odsek Slovenskega
društvenega doma na Recher
Ave.

To je novi nosilec letal Lexington, ki so ga nedavno spustili v morje. Vzelo bo ka-
kih šest mesecev, predno bo popolnoma dograjen in izročen prometu. Na tej ladji
bo služilo mnogo clevelandskih fantov, ki so se te dni vpisali v mornarico. Ladja lahko
nesi 65 bombnikov ter ima do 2.000 mož posadke. Naj bi varno pripeljala naše fante
zopet nazaj...

Willkie je dospel do Alaske

Fairbanks, Alaska, 12. okt. —
Danes je dospel Wendell L.
Willkie s svojim spremstvom
na letališče v tem mestu. Will-
kie potuje z avijonom iz Kitaj-
ske.

Nocoj predava dr. Čok

Nocoj ob osmih bo v SDD na
Waterloo Rd. zanimivo preda-
vanje. Govoril bo dr. Ivan M.
Čok o razmerah v naši stari do-
movini. Zlasti bo razlagal
vprašanje naše Primorske. K
predavanju ni nobene vstopni-
ne.

Prva obletnica

V sredo ob 6:30 bo darovana
v cerkvi sv. Vida maša za po-
kojno Ivano Milavec v spomin
prve obletnice njene smrti.

Italijanska strahovlada v Sloveniji

Prejeli smo izvirno besedilo
odredbe, s katero sta visoki ko-
misar za ljubljansko pokrajino,
Emilio Grazioli, in general Ma-
rio Rabotti, poveljnik enajste
armade, uvedla v ljubljanski po-
krajini tako nezaslišano straho-
vlado, da ji v nobenem od naci-
stov ali fašistov zasledenem
ozemlju ni najti primere.

Visoki komisar za Ljubljan-
sko pokrajino poveljnik XI. ar-
mijskega zbora.

Slovenci! — Ob priliki anek-
sije vam je zmagujoča Italija
priznala skrajno človeške in po-
voljne pogoje.

Od vas je bilo odvisno in edi-
nole od vas živeti popolnoma

mirno in v redu.

Nameste tega pa je mnogo
Slovencev vzelo v roke orožje ter
ga namerilo prot italijanskim
oblastem in italijanskim četam,
dvignilo komunistično zastavo
in tako poteptalo verska in člo-
veška načela.

Oblasti in italijanske čete, ka-
tere imajo pravi pojem človeko-
ljubja, so se omejile na akcije
vojaškega značaja, opustivši
mere, ki bi bile škodile prebi-
balstvu, duševnem in gospodar-
skem življenju v deželi.

Samo tedaj, ko so komunisti
prešli na grozna ubojstva na-
pram posameznim Italijanom,
napram mirnim vašim sodržav-
ljanom in celo napram duhovni-
kom, ženam in otrokom, so bile
italijanske oblasti primorane
vzeti odporne mere ter proglasi-
ti nekatere ukrepe o omeji-
tvah, za katere — radi uporni-
kov — trpite vsi skupaj.

Z ozirom na komunistično
nadaljnje delovanje in ker en-
del prebivalstva — tudi če ma-
lenkosten — podpira ustanek,
visoki komisar za Ljubljansko
pokrajino in poveljnik XI. ar-
mijskega zbora, odredita slede-
če:

V celi ljubljanski pokrajini
od danes naprej:

so obustavljeni vsi lokalni pot-
niški vlaki;

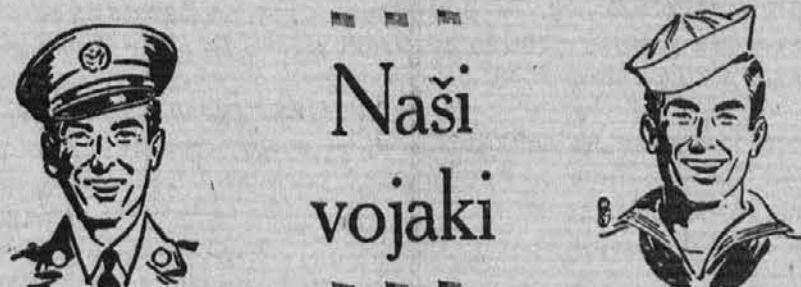
je slehernemu prepovedano
potovati v tranzitnih vlakih;
izvzete so osebe, ki so v posesti
potnega lista za inozemstvo ali
propustnice za druge pokrajine
kraljevine;

je prekinjen ves avtobusni
promet;

je prepovedano vsakršno kre-
tanje z vsakim prevoznim sred-
stvom ali peš, z enega v drugo
naselje;

je prepovedano ustavljati in
kretati se — izven mesta —
v prostoru enega kilometra na
obeh straneh železniških prog.
(Na kršitelje se bo brez nadalj-
nega streljalo);

je obustavljen ves telefonski,
telegrafski in poštni promet, v
mestu in izven mesta.

Naši vojaki

V kolikor nam je znano je kely, 18th General Hospital,
vrla je Kovačeva družina
18621 Shawnee Ave., prva med
slovenskimi družinami v Clevel-
landu, če ne mogoče v državi
Ohio, katera je do sedaj dala
Stricu Samu pet izvrstnih voja-
kov. V U. S. armadi služijo si-
novi in bratje: Anthony, Frank,
Victor, Edward in Carol. Po-
ključa pričakujejo še nadaljna
dva sinova. Tekom tedna bomo
priobčili imena vse družine in
opisali nje potek življenja v sta-
ri domovini, Južni in Severni
Ameriki. Oče Martin je doma
iz preserske fare in mati Mary
pa iz Slavine pri Postojni. V
družini se je rodilo deset sinov
in ena hči. Sin Carol je bil po-
višan pri mornarici za Petty
Officer in njegov brat Victor v
First Class Private. Čestitamo!

Pvt. Louis J. Kokely pošilja
vsem prijateljem in znancom
najlepše pozdrave iz Daljnega
vzhoda. Bratu Albertu je poslal
lesen meč, ki so ga kaj umetno
izrezljali domačini na nekem
otoku. Kdor mu hoče pisati, naj
naslovi pismo: Pvt. Louis J. Ko-

Apel na voznike avtov

Na kavčuku lahko varčuje-
te in pomagate dobiti to vo-
no, ako boste ravnali po slede-
čem:

1. — Vozite samo tedaj, ako
je to absolutno potrebno.
2. — Na vozite nad 35 milj
na uro.
3. — Avtna kolesa naj bo-
do vedno dobro napolnjena z
zrakom.
4. — Večkrat jih dajte pre-
gledati.
5. — Naj se vozijo z vami
še drugi.

William M. Jeffers,
direktor za kavčuk.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor1117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 240 Tue., Oct. 13, 1942

Amerikanci o dr. Fotiču

Nedeljski Cleveland Plain Dealer piše o jugoslovanskem ambasadorju dr. Konstantinu Fotiču sledeče:

"Ko je šel oni dan Konstantin Fotič v Belo hišo, da predloži svoje uradne listine, ki ga povišujejo iz poslanika v ambasadorja Jugoslavije, ni bilo nobenih običajnih ceremonij.

"Preprostost tega koraka je bila v znamenju sedanjih časov. Mesto z običajnim diplomatskim pompom, je podal ambasador Fotič predsedniku Rooseveltu navadno brzogovorno od svoje vlade v ubežništvu v Londonu, ki je izvršila to spremembo.

"Noben moč v washingtonskih diplomatskih korih ni bolj vreden ambasadorske stopnje kot je Fotič. Bil je dolgo zastopnik svoje države pri Ligi narodov v Genovi in takoj, ko je pred sedmimi leti prišel v prestolico, si je pridobil vse s svojo diplomatsko spretnostjo, svojo ljubeznivostjo in svojo osebnostjo. Njegova neupogljivost, ki jo je pokazal, ko je bila njegova domovina okupirana in njegova neomajna zvestoba do kosovskih idealov ga kaže kot kremen, ki se ne zdrobi pred viharjem.

"Najbolj se zlaže skupaj, ako je narod, ki je dal Dražo Mihajloviča, narod, ki ne zna zapisati besede poraz, zastopnik po ambasadorju. V karakterju in izkušnjah je dr. Fotič eden izmed njih in eden najbolj zmognih zastopnikov."

Mladi generali

Ko je bil Wendel L. Willkie v Rusiji, se je čudil mladim ruskim generalom. Timošenko, ki brani Stalingrad, je star komaj 50 let. Žukov, ki je ubranil prošlo zimo Moskvo, je star komaj 43 let.

Nekateri so mnenja, da mora biti zmogel general le prileten človek, kot je bil Foch, ki je bila let 1914 star 63 let, ali Pershing, ki je bil ob prvi svetovni vojni star 54 let.

Toda George Washington je bil ob zmagi pri Cambridge star komaj 43 let, general Grant je bil pa celo štiri leta mlajši.

Rimski cesar Cezar je bil star 42 let, ko je šel na Helvecijane. Napoleon je bil star 26 let, ko je stopil na čelo francoski vojski. Aleksander Veliki je bil star komaj 33 let, ko je podjarmil že ves tedanji znani svet. Na bojni pohod je šel, ko je bil star 22 let.

Mladi generali so veliko podjetnejši, njih razum bistrejši in volja krepkejša, laže prenašajo vojni napor kot starejši, zato so tudi vsekakor boljši vojskovodje.

Glavna cesta Rusije

Na bregovih reke Volge leže kupi nepokopanih vojnih žrtev. Toda mati Volga ne vidi prvič take prizore. Vzhod in zahod sta ob tej reki mnogokrat trčila skupaj, predno so prišle sem tartarske orde, ki so si ob Volgi ustvarili taborišče in svoje glavno mesto.

Volga je še vedno mejnik med vzhodom in zahodom. Popotniki jo nazivljejo glavno cesto Rusije. Zima bo kmalu ustavila barke, ki plovejo po Volgi iz Kaspiškega morja in one, ki dovažajo žito iz Kavkazije in lesne splate iz pragozdov.

Toda, ko bo debela ledena skorja pokrila Volgo, ko se bodo barke in čolni zatekli v razna pristanišča, na Volgi življenje ne bo izumrlo. Rusi jo bodo upotrebovali kot glavno prometno cesto za sanke.

Kako glasuje razsoden državljani

Tisti časi, ko so politični bossi ukazovali volivcem, kako naj volijo pri volitvah, so minili. Danes si povprečen državljani ne pusti diktirati, niti ukazovati, kako naj glasuje. Pač poslušata razna priporočila, toda razsoditi zna sam in po svojem prepričanju tudi glasuje.

Včasih so politični bossi pripovedovali volivcem svoje stranke: napravite križ na vrhu listine in opravili ste! Državljanji ni vedel popolnoma nič o kandidatih, niti ni vedel, za koga je glasoval. Napravil je pač po ukazu bossov in mislil, da je s tem zadostil svoji državljski dolžnosti.

Danes bo izbral razsoden volivec kandidate, o katerih misli, da so najbolj zmogni, ne glede na to, katere stranke so. Izbral bo iz najboljših najboljših ter pred vsakim posebej napravil križ, naj bodo to kandidate iz te ali one stranke. Le tako bo državljani svest, da je volil za najboljše kandidate, o katerih zmognostih se je prepričal na ta ali oni način.

Politični bossi navadno priporočajo svoje politične hlapce, kateri so radi tega obvezani delati tako, kot jim ti ukazujejo, ne pa za splošno korist naroda.

Zato mi našim državljanom že sedaj priporočamo, naj ne volijo z enim križem za vse kandidate te ali one stranke, ampak naj poiščejo imena takih, o katerih vedo, da bodo najboljše za narod, v katerega kandidirajo. Nikjer ni rečeno, da so kandidate te ali one stranke najboljše, ker ima gotovo vsaka stranka dobre kandidate, težko pa, da bi imela dobre vse. Če verjamete ali pa ne, toda politični bossi sami nikdar ne volijo samo kandidate svojih strank, ampak izbirajo najboljše iz raznih strank.

BESEDA IZ NARODA

USPEŠNO DELO ZA POMOČ DOMOVINI

Waukegan-North Chicago, Ill.

Dan 23. avgusta bo prav gotovo ostal v trajnem spominu vseh slovenskih rojakov in rojakinj v vseh Jugoslovancih v Waukeganu in North Chicagu, ker se je ta dan vršil velik piknik vseh 18 združenih društev in organizacij, katerega finančni uspeh je bil tako nepričakovano velik. Lahko smo veseli in ponosni na tak uspeh. To je nad vse razveseljivo in eno od častno za našo naselbino. — Naša naselbina je že znana, da je v vseh ozirih zares napredna slovenska naselbina v Ameriki. Znano je, da živimo tukaj pionirski in pionirski, zavedne narodne korenine. Kadar se gre za kakšno dobro stvar, pa naša naselbina nikdar nima v ozadju in se zlasti se je pokazala sedaj ob priveditvi omenjenega piknika, ko so se zares združili vsi rojaki in rojakinje. Zato je pa bil tako presenetljiv uspeh. Ta glas narodne zavednosti v naši naselbini, se je pa tudi že raznesel po vseh slovenskih naselbinah v Ameriki, kot resničen izraz in tudi dokaz, kako složno delujemo in da imamo srce za naše trpeče brate v poteptani in oskrunjeni domovini in z njimi čuti gorje in bridkost, ki jo oni tam preživljajo pod kruto peto naci-fašizma.

Zares, sami smo bili preseženi nad tolikim uspehom, kot ga je pokazal omenjeni piknik v Twin City Parku. Zato mi, dragi rojaki in rojakinje in vsi Jugoslovanci iz razodnega srca vro besede zahvale vsem, ki ste tako velikodušno darovali, in prispevali in ki ste se zavzeli ter se potrudili, da je naš izkupiček znašal \$1,873.00. Ko smo od te vsote odšteli razne stroške, nam je ostalo čistega \$1,360.00, kar je za nas vse presenetljivo. Menili smo doseči tako le okoli \$500.00 ali morda v najboljšem slučaju kak dolar več, pa smo dobili še več kot še enkrat toliko. Zato nas vsa prireditev sedaj še toliko bolj veseli. Denar smo po tem skupno z drugim nabranim poslali na glavnega blagajnika JPO-SS Leo Jurjovca. To je bila druga pošiljatev od naše postojanke pomožne akcije št. 9. za dobro stvar. — Zavedajte se pa dragi rojaki, da s tem denarjem pomagamo najprej naši novi domovini, ker denar, katerega sedaj ni mogoče poslati ljudem v stari kraj, se tukaj naloži na bonde, da se na ta način pomaga našemu demokratskemu orožju do zmage. Potem, ko bo vojne konec, po končni zmagi, bo pa ta denar z obrestmi vred poslan v našo staro domovino, za naše krvne brate in sestre, kateri bodo še po tej strašni moriji ostali pri življenju. Saj se jim že bliža pomoč. In ko bosta enkrat Hitler in Mussolini razorožena in ne bo o nju ne duha ne sluha in bo njihovega zverstva konec; tedaj bo v naši lepi Sloveniji zopet zavladalo lepo življenje. Trdno bodimo prepričani, da se ta dan že bliža. Bliža se obračun nad razbojniki in uničevalci naše lepe stare domovine in ni več daleč dan, ko bodo krvniki dobili svoje plačilo, katerega so si zaslužili, naši domovini bo pa zavelo življenje pod svobodnim soncem bratstva in demokracije. — To je naša JPO-SS za katere zbiramo darove. In ko bo prišel čas, bodite prepričani, da bodo vsi pripevki prišli v prave roke. Tudi glavni predsednik JPO-SS Vincent Cankar nam je v svojem govoru tako povedal. Imel je namreč na naši prireditvi tako lep in vzpodbuden govor, da smo ga vsi z užitkom poslušali. Omenil je, da bodimo kot smo si sedaj na tem pikniku, kakor

pravi bratje in sestre, naj izginijo vse nasprotstvo med nami. Upamo, da bodo njegove besede zagorele med slovenskim narodom v naši naselbini, kakor tudi po drugih slovenskih naselbinah. Mr. Cankar je prav dober govornik, to bo vsak potrdil, kdor ga je poslušal. — Veselo i navdušeno so bili sprejeti vsi govori naših govornikov.

Najbolj pomemben govornik je pa bil častni gost g. dr. Boris Furlan, ki je prišel tam od Atlantika, iz New Yorka. Čeprav tako daleč, je z veseljem prišel na ta veliki dan med nas in tako je bil prvokrat v naši naselbini med nami, ki nas je tudi ob tej priliki prisrčno pozdravil. Je izvrsten govornik in zaveden Slovenec, ki je doma v bližini Trsta. Njegov govor je bil poln uspeha. Osebo nam je povedal, kako hudo je sedaj v starem kraju. Povedal je, da je trpljenje našega naroda še veliko huje, kot ga pa nam poročajo časopisi. Tisti, ki še vedno ne vedo da je resnično tako hudo, so lahko verjeli njegovim prepričevalnim besedam. Zapomnimo si vsi, kakšni siromaki in trpini so naši tam v domovini. Morda so med njimi tvoja mati, tvoj oče, brat, sestra, ki trpe to mučeništvo. Ali te to ne bo ganilo. — Govornik je v svojem govoru omenil tudi, da so ga Italijani obsodili na smrt, on pa je bil ta čas že v Ameriki in da je slišal to najnovejšo novico od svojega prijatelja. Pa je tudi omenil, da še nikdar ni tako lepo mirno spal, kot ravno tisto noč, ko je to izvedel.

Govoril je dalje tudi naš glavni tajnik JPO-SS Joseph Zalar, katerega govor je bil prav navdušeno sprejet. V vzpodbudnih besedah je nam dajal navdušenja v skupnem sodelovanju za našo dobro stvar. Tudi naš domačin Mr. Math Slana, Jr., glavni blagajnik KSKJ je prispel na ta piknik iz Joliet in tudi častital skupini našega lokalnega odbora in k tako lepemu delovanju za naš slovenski narod. Ponosni pa smo bili, ker nas je ob tej priliki posetil tudi Mr. John Germ in njegova soproga, glavni predsednik KSKJ in da se je odločil za svoj prvi javni nastop po ponovni izvolitvi glavnega predsednika KSKJ posetiti ravno našo naselbino in nam tako v veliki meri pripomogel k tako lepemu gromotnemu uspehu, s svojim navdušenim in prepričevalnim govorom. Vsi pričujoči so bili pa še zlasti navdušeni, ko nam je po končanem govoru tako krasno zaigral na svojo harmoniko in nam lepo zapel naše prelepe slovenske pesmi ter tako vse spravil v najboljše voljo. Je pač res, da kjer on nastopi, tam ni dolgočasje ne čemernosti, ampak vse v najboljšem veselju in razpoloženju. Hvala vam Mr. Germi n vaši soprogi in veseli me, da sem imela čast, da smo si v prijateljstvu podali desnice na tem sestanku, saj sem jo takrat prvič videla. Vabimo vas, da nas o priliki še obiščete. — Hvala.

Ves program je vodil naš agilni rojak Mr. Joe Zorc, tajnik naše postojanke JPO-SS in ga je prav lepo vodil ter tudi lepo dovršil. Čeravno tukaj rojen in ravno prišedši iz konvencije KSKJ v Chicagu, je kljub utrujenosti nadaljeval še to delo in ga srečno tudi dokončal. Zato mu bodi na tem mestu najlepša hvala. — Hvala tudi predsedniku naše postojanke JPO-SS Mr. Antonu Kobalu za njegov govor, za agilnost in vso pomoč, ki ni bila mala, za ta piknik.

Ker sem že toliko omenila o našem pikniku, naj poročam še o drugih trgovcih, ki so se tako darežljivo odzvali in darovali mesa in drugega za kuhinjo. To so: Slovenska zadruga North Chicago, Mr. Andrej Ogrin, Cepon Brothers, Mr. Frank Hodnik in Mrs. Frances Drašler. Prav lepa hvala vsem!

Dan je bil lep, podoben prijetnemu jesenskem dnevu, ko smo bili zbrani v Twin City Parku, iz vseh vetrov in pokazali javno svojo slovensko in jugoslovansko zavednost. Tudi slovenske žene smo pokazale v lepih narodnih nošah in na programu tudi zapele nekaj lepih domačih pesmi, pod vodstvom Mrs. Frank Striter, kot smo jih pele nekaj, kot brhka dekleta na vasi, ali pri studencu, kamor smo hodile po vodo s škafci in jo na glavi nosile domov. Dasi polne roke dela, vendar smo srečne in vesele prepevale. To so bili dnevi našega najlepšega življenja, življenja razigrane mladosti. Tudi to smo pokazale na pikniku, kar je marsikatero ganilo do solz.

Najlepši spomenik tega dne, spomenik složnega delovanja celokupnega združenja slovenskega naroda, pa naj ostane. Potem bomo v skupni zavednosti lahko še veliko storili. Koliko zmore skupno sodelovanje, smo videli na tem pikniku in tako lahko nastopimo pri vsaki stvari. Tega bi se morali vedno zavedati in uspehi ne bodo izostali.

Še enkrat vam dragi rojaki in rojakinje, najlepša hvala v imenu odbora naše lokalne akcije JPO-SS za vse, kar ste velikodušno storili in pomagali na tem pikniku. Jennie Keber, podpredsednica.

Minister Većeslav Vilder o nespametni italijanski zunanji politiki

Preganjanje Slovencev in izdajalska vloga Paveličevcev

London, 23. septembra (Radio prejemna služba) — G. Većeslav Vilder je govoril na londonskem radiu sledeče:

Paolo Pietri piše v fašistični reviji "Gierarhia" o vlogi Italije na Balkanu. Zagrebški listi bi bili morali natiskati ta članek od prve do zadnje črke, da bi izvedela vsa javnost, komu služijo Paveličevi ustaši.

V tem članku Pietri odkrito srčno priznava, da si je italijanski narod, odkar je zasedel Albanijo leta 1939., stvil naloge, da spravi ves Balkan pod svojo nadvlado, oziroma, da ga vključi v svoj življenjski prostor. Omenja sramotno vlogo Paveliča, ki je Hrvaško pridružil skupnosti rimskega carstva in celo ponudil hrvaško krono princu iz Savojskega Doma. Zato je Italija "sprejela nekatere žrtve" in ni popolnoma zasedla vse Dalmacije.

V tej zadevi Pietri tolaži fašiste in zatrjuje, da so italijanske pravice tako jasne in očitne, da jih ni treba poudarjati. Seveda, te italijanske "pravice" bi bile jasne, ako bi fašizem mogel trajati in z njim njegovi hlapci Paveličevci. A na žalost je tudi vloga Italije samo v očišču danes že zelo očitno podrejena.

Naj zato navedem primer. Zagotovo vemo in dokazuje imamo v rokah, da je koncem aprila 1941., po vojni z Jugoslavijo, nekje na Dunaju oddal nemški poveljnik grofu Ciano zemljevid, na katerem so bile začrtane meje laških in nemških "življenjskih prostorov." Ciano je poskušal protestirati, toda nemški poveljnik mu je ostro odgovoril, da je tako o stvari odločil Fuehrer.

Ciano je nato seveda obmolnil in pobesil nos. Kaj bi se bilo zgodilo, ako bi bil Fuehrer zmagal? To zopet dokazuje, da bo fašistična Italija plačevala v vsakem slučaju. V odnošajih, ki vladajo med zavezniškima Hitler in Mussolini, katerih usoda je tako trdno povezana, se lepo zrcali ideološka vrednost nacizma in fašizma in ono, kar moremo od njih pričakovati.

Primer njihove podlosti vam bom navedel iz Slovenije. Nemci so takoj v začetku nastopili z najstrašnejšo surovostjo. Uvedli so svojo vladu z ubijanjem in izseljevanjem, ter širili strah in trepet, dočim so se Italijani najprej delali blage in dobri, da bi tako prevarili predstavnik Slovencev in izvalili izjave lojalnosti. Takoj potem pa so nastopili z isto trdnostjo in brezobzirnostjo, kakor nacisti sami.

Tudi slepec to danes vidi. Fašistiška radio postaja Rakovnica, ki uporablja hrvaški jezik le kot orodje, naj govori kar hoče. Noben Hrvat, zdrave pameti ne bo zagovarjal ideologije fašizma. Le one sile, ki so podpisale atlantsko poslanico in se bore v isti meri za majhne in velike in ne poznajo "življenjskih prostorov," kljub temu pa ustvarjajo sintezo socializma in demokracije, morejo prinesiti mir in blagostanje na Balkan. In v tem blagostanju se bodo zopet združili Srbi, Hrvati in Slovenci. Oni Srb, Hrvat ali Slovenec, ki išče srečo izven Jugoslavije, naj dobro ve, da obojga sebe in svoje brate v večno su-

ženstvo na tej ali na oni Kdor noče imeti brata na imel bo tujca za gospodarja iz trpljenja in borbe in bojnega podpiranja, se bo la nova Jugoslavija.

Jaz pravim (in naj si upa kdo ugovarjati), da fantje najbolj čvrsti vojaki bistrilj glavice so, kar se avanzirajo kot bi hrustali. To pomeni, da radi ubogajo in naprej postavljene, da se žni, urni in gibčni. Tak ima vsaka armada rada, da ponosni smo nanje tudi, smo take vojaške zredili. Bom eno povedal, kako izpeljal nek naš fant, ki kaprola v neki ameriški Edina njegova napaka je vse prenehala. Nekako te je, kot sem bil jaz. Kateri videli tisti guncvetje, ki ji, ki so bili vseh mih, imam jaz nočno službo, vprašal za dovoljenje ostati uro iz kosarne, pa tudi, ga ni bilo ob devetih domo?

Dobro so namreč vedeli, snage grde, da bi si dal vo odsekati, kot bi pa naznanil in vlekel k rapot, ko je prišel polkovnik in gledat po sobah zvečer, videl prazne postelje, gal, da se je kar kadilo, varjal sem jih: ta je na pulfermagacinu, oni je v šnici, tretji je v garniziju, su, četrti na urlabu itd.

Drugi dan sem jih sicer val, lepo po foršifiti, kar spravi v tako stisko, mi samo režali. Ampak mes, je pa res, kadar so imeli službo doli pri vratih, sem prišel lahko vsako uro, ne da bi potekalo uradno dovoljenje, brez skrbi sem prišel v kot danes domov k Joha, mo toliko sem gledal, prišel domov tako pozno, poročnik, ki je imel službo spal.

No, pa naj bo že kakor saj tega nisem hotel povedati, mi je ušlo. Povedati sem samo o tistem našem kako jo je modro izpeljal. Stotnik mu je namreč rekel: "Vi, kaprol, tega pa jaz trpel več, da bi hodili fantje čer domov, ko so že vse izgassnjene. Glejte, da pri fantih red!"

"Yes, sir!" je odgovoril kaprol. Pri nas v kontinentalni rekel: "Na povelje, gospod petan!"

Čez nekaj tednov po tem žnem razgovoru, zopet stotnik kaprola:

"No, kako ste napravili domov?"

"O, ne, gospod stotnik, več. Ukazal sem, da moram reči vse luči, dokler nisem fantje v postelji!"

EVERYBODY 10

SHOOT STRAIGHT
With Our Boys!
BUY WAR BONDS

DEKLETA IN ZENE!

Ne odlašajte! Naročite si fin FUR COAT ali "STERLING" suknjo za bodočo zimo ali WILL-CALL in to direktno iz tovarne DAJ, dokler dobite še dobro blago po nizkih cenah. Za dobro blago in pošteno postrobo se vam priporočam.

BENNO B. LEUSTIG

ENdicut 3426 1034 ADDISON RD. ENdicut

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

ko brez preneha strelja iz nje, da nese neskončno daleč, da nikdar ne zgreši, da je vsaka krogla smrtna in sam veliki Manoutou da mu jo je dal. Že nekajkrat mu je repetirka rešila življenje, poskusiti je bilo treba, ali se bo obnesla tudi to pot. In povrh, — če je imel repetirko v rokah, je bil že napol svoboden. Petindvajset strelcov, ki jih je bilo v njej, je zadovoljilo, da je zadržal rdečkarje, zgrabil bi poglavarja, tovariši v skalah bi ga krili s svojimi krogami, — če mu je uspelo, da je spravil Velikega volka med skale, je imel talca v rokah, ki bi si z njim kupil svobodo.

Zaklinal je Jemmyju, dal mu je puško.

"Pazite!" mu je šepnil Old Shatterhand. "Pripravite se! Če zgrabim poglavarja, in skočim z njim v skalovje, mi krije hrbet!"

"V redu!"

Vrnil se je k Velikemu volku.

"Tule je tista čarovna puška, —!" mu jo je ponudil. "Vzemi jo in si jo ogledaj!"

Že je iztegnil poglavar roko, pa jo je brž umaknil in vprašal:

"Ali jo smem vzeti v roke? — Ako je res čarovna puška, je smrtno nevarna vsakomur, ki ni njen lastnik, če se je le samo dotakne."

"Ne smem ti povedati njenih skrivnosti. Sam poskusi!"

Držal je repetirko v desni roki in položil palec na varovalo ter ga odprl, pri najhujšem dodiru bi se puška sprožila. Na robu jase je opazil gručo rdečkarjev, ki jih je radovednost prignala, da so zlezli iz drevja in stopili bliže. Med nje je meril cev. Tudi slabo pomerje na krogla je morala zadeti.

Ali bo poglavar prijel za puško —?

Gotovo da ni bil tako silno praznoveren kakor navadni bojevniki, pa zdelo se je, da je le precej nezaupen. "Ali bi ali ne bi —?" je bilo zapisano na njegovih poželjivih očeh.

Old Shatterhand je previdno prijel puško z obema rokama in mu jo ponudil, pa tako, da je bila cev namerjena naravnost na gručo radovednih rdečkarjev in da se je poglavar moral dotakniti petelina. In radovednost je zmagala, poglavar je segel po puško, pa se dotaknil petelina.

Strel je počil, med drevjem je odjeknil krik. Pa tudi poglavar je kriknil in izpustil puško. Eden Indijancev je zavpil, da je ranjen.

Osupel je gledal Veliki volk.

"Sem ga jaz —?"

"Kdo pa? Prvi strel ti naj bo v svarilo! Če se je še enkrat dotakneš, bo zadela zares!"

Smeš jo vzeti v roke, ampak svarim te! Druga krogla bi —"

"Ne, ne —!" je vzkliknil poglavar in branil z obema rokama. "Čarovna puška je —! Le za tebe je narejena!"

"Ne maraš je več?"

"Ne!"

"Pameten si!" je dejal Old Shatterhand resno. "Druga krogla bi zadela tebe!"

Pa ne poznaš še vseh njenih lastnosti! Poglej tamle tisti javor! Veja moli nad studenec, za dva prsta je debela. Desetkrat jo bom preluknjal s krogami. Vsaka krogla bo zadela za debelino palca niže."

RAINEY INSTITUTE

1523 E. 55TH ST. NE 0992
Dnevni in večerni tečaj
ŠIVANJE OBLEK, ROČNA DELA, KUHANJE.
Vpisite se sedaj!
Deset poukov za \$2.00
Zmožne in izkušene učiteljice vam bodo pokazale, kako si napravite svoje lastne OBLEKE in SUKNJE

Sinjska alka

(Konec).

Ta je že pripravil svoji "vojski" bogat prigrizek. Alkari in njihovi kumi so povabljeni v hišo, oprode, ki na dvorišču pazijo na konje, se goste tam kar stojajo.

Sledi veliki pregled jezdecev in konj. Poveljnik si strogo in natančno ogleda vsakega in gorje alkaru, kumu, oprodi ali konju, na katerem odkrije kako nerodnost. Brez ugovora mora iz vrste, izključen je iz igre. Disciplinarna med alkari je brezhibna, odlična.

Med zvoki godbe se prične nato urejati sprevid. Vsem na čelu jaše "harambaša" s svojimi oprodami, takoj za njim gre godba, potem pa se vrste: ščitonosec, dalje dva junaka z mogočnimi kiji, nalik buzdovanu kraljeviča Marka, za njima slavnostni konj s spremljevalcem, nato zastavonoša in njegov čuvar, dalje paroma alkari, za njimi njihovi kumi, potem vodja igre s priborniki in zadnji alaj-čauš.

Silen je pogled na pisano povorko, na živahne konje, na dične jezdece. Sijaj opreme in blesk orožja tekmujeja z lepoto zdravja in moči, volje in ponosa. Množica vzklika, pozdravlja, junaki pa se drže kot da gredo zopet na Turka.

Zastopniki oblasti, odličniki, povabljeni in sodniki, ki bodo odločali o zmagi alkarov, so že pred tem zasedli zanje posebej postavljeni oder in mimo njih se vije vsa pestra in živahna "vojska." Alkari pozdravljajo s kopjem in lahno odpetetajo še kakih tri sto korakov dalje na mesto, od koder se potem vsak zase spuščajo v boj za alko.

Ta visi ravno pred odrom odličnikov, dočim se na obeh straneh vzdolž ceste gnete tisočglašva razgibana množica gledalcev ki se umiri šele, ko je povorka mimo.

Na dveh stebrih je tri metre, deset in pol čevljev, visoko čez cesto razpeta vrv in na njej binglja neznaten železen obroček. To je alka. V večjem obroču s premerom 13 cm je še manjši obroček v premeru 8.5 cm. Zvezana sta s tremi spoji. Štiri luknje v obročkih so cilji, za katerega bodo možje bili boj junaki.

Oglasi se rog-udari godba in prvi jezdec zdrvi proti alki. Oko je nepremično uprto vanjo, 2.80 m dolgo kopje, nagnjeno poševno naprej. Nekaj metrov pred alko dvigne mož kopje, naperjeno na obroček, in zdirlja skozi cilji. Zadel je spotoma rahlo pritrjeno alko in obroček mu je obvisel na kopju.

Glusče ploskanje in vzklikanje ga pozdravi, sodniki pa ugotove, da je alka nabodena sredi notranjega obročka in pišejo srečnemu tekmovalcu tri točke v dobro.

Ni pa vedno te sreče. Kaj rado se primeri, da se alke niti ne zadene, ali pa se jo le nerodno zbije na tla. Vsa umetnost igre tiči v tem, da alkar nabode malo alko v diru na kopje in jo obdrži na njem. Nabodena sredi notranjega obročka velja največ. V gornjo odprtino med dvema obročkoma zadeta šteje dve točki, v stransko luknjo pogodena eno točko.

Vrstni red tekmovalcev se določi po starosti ali z žrebom. Vsak alkar dirka skozi cilj trikrat. Kdor si je pri tem priboril največ točk, je zmagovalac. Ako imata dva alkarja enako število točk, ponavljata napad na alko tako dolgo, da ostane eden premagan.

Zmagovalca vzamejo v sredo in med pokanjem topičev in pištol, med vzklikanjem množice in sviranjem godbe ga odvedejo pred sodnike in druge odličnike. Strumna vojska alkarov ga pozdravi z nagibom kopij, vodja igre čestita zmagovalcu in ga obdari.

V kratkih, jedrnatih besedah pojasni nato zbranemu ljudstvu

pomen narodne viteške igre, slaveč junaštvo starih Sinjanov in Cetinčanov in stavljač jih sedanjim rodovom za zgled.

V istem redu, kot je nastopila, se povorka zopet vrne v mesto in spremi zmagovalca na njegov dom kjer se zmagazadružno in primerno proslavi.

Igra, ki je prvotno obstajala kot viteško vežbanje v streljanju s kopjem, je kot spomin na odločilno zmago s posebnimi pravili postala junaška ustanova, ki jo Sinjani skrbno čuvajo kot svoj največji ponos in najdragocenejšo lastnino.

V. P.

Zahvala

Spodaj podpisana se želiva iskreno zahvaliti vsem našim dragim prijateljem in našim hčerkam, ki so nama napravili tako lepo presenečenje (Surprise Party) na 19. septembra, v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd., za 25. letnico najine poroke.

Še danes ne moreva doumeti kako se je moglo vse to napraviti, kar so storili naši dragi otroci in naši prijatelji za naju ta dan. Niti v sanjah bi si nikdar ne mislila, da je mogoče privediti tako veliko stvar, ne da bi le slutila kaj se dela za najinim hrbtom.

En četrto stoletja, odkar sva si prisegla večno zvestobo v cerkvi sv. Marije na Holmes Ave., je minilo že 7. maja ter je bilo že takorekto pozabljen najin srebrni jubilej, pa pride to presenečenje. Povabljeni sva bila na zabavo v počast sinu Mr. in Mrs. Kepene iz Grovewood Ave.

Ko prideva pa v Slovenski delavski dom, nama pa pripro šopke in bila sva zopet ženini in nevesti.

Dragi prijatelji! Ta dan bo zapisan v najinih srcih kot eden najlepših, vsaj sva videla toliko število zbranih ljudi in bilo je nama prijetno pri srcu pri temu pogledu, vsaj ste bili vsi naši dragi domači prijatelji in znanci.

Najlepša hvala vsem, ki ste se trudili s pripravi za to presenečenje kakor tudi vsem za lepa darila, ki nama bodo ostala v trajen prijeten spomin na vas in na ta dan.

V enakih slučajih pa se bova drage volje tudi midva odzvala in povrnila kar bo v najinih močeh.

Mr. in Mrs. Joseph Dermasa
18520 Chapman Ave.
(240)

DELO DOBIJO

BORING

MILL

operatorji

Izkušeni na velikih horizontalnih in vertikalnih

Large Planer

operatorji

SLAB-MILLER

Bench Assemblers

'Hooker-on

Mezda na uro povrh overtime. Morajo predložiti dokaz o ameriškem državljanstvu. Ako so zdaj zaposleni na vojnem delu, naj se ne prijavljajo.

Wellman Engineering
7000 Central
(240)

TOOLMAKERS

TOOL MACHINISTS

PIPE FITTERS

MACHINE REPAIR-MEN
Stalna zaposlitev. Plača od ure. Ako ste zdaj zaposleni na vojnem delu, se ne prijavljajte.

YODER CO.

W. 55th St. in Walworth Ave.
(240)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrla naša ljubljena soproga in mati

MARY ZALLAR

rojena Toni

Previdena s sv. zakramenti za umirajoče, je mirno zaspala v Gospodu dne 17. septembra.

Pogreb se je vršil dne 21. septembra iz August Svetkovih prostorov v cerkev sv. Marije ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji.

Rojena je bila 27. decembra, 1879 leta na Igu pri Ljubljani. Bila je članica društva Waterloo Grove, št. 110 W. C., Oltarnega društva cerkve sv. Marije in Slovenske ženske zveze št. 41.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti drage soproge in mame.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne.

Srčna hvala tudi vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu kakor tudi vsem, ki so jo prišli kropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru kot tudi vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji poti na mirovdvor.

Našo globoko zahvalo naj sprejme Mons. Vitus Hribar za tolažilne obiske za časa boleznin in opravljene pogrebne obrede.

Hvala August F. Svetek pogrebniemu zavodu za vzorno urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslug.

Ti, ljubljena in nepozabna soproga in mama, počivaj v miru. Odšla si k Bogu, da sprejmeš iz Njegovih rok plačilo za vse, kar si dobrega storila. Mi se Te bomo spominjali z ljubeznijo in molitvijo, dokler se ne snidemo enkrat na kraju večnega miru in blaženstva!

Zalujoči ostali:

ANTON, soprog

Mary, John, Jean, Frank in Larry, otroci.

V Clevelandu, Ohio, dne 10. oktobra, 1942.

LICENZIRANI

KURJAČI

MILLWRIGHTS

KARPENTERJI

TEŽAKI

PLAČA OD URE

Morajo dokazati državljanstvo. Ako so zdaj zaposleni v obrambni industriji, naj se ne prijavljajo.

Murray Ohio Mfg. Co.
1115 E. 152. St.
(240)

MALI OGLASI

Naprodaj ali v zameno

16 akrov farma, hiša 6 sob in kopalnica, nov furnez, inštaliran ta mesec, elektrika in tekoča voda na farmi, garaža za 2 avta, velik kokošnjak, prostora za 2,000 kokoši, cementna tla, 2 drugih poslopij, 4 akrov trte, 5 akrov sadnega drevja, drugo za obdelavo. Lastnik je v vojaških letih.

Frank Gerlica

Lake Rd., N. Perry, O.
Telefon 914. (242)

Avto naprodaj

Naprodaj je 1939 Business Buick Coupe, radio in heater, v izvrstnem stanju, dobra kolesa, zasebni lastnik. \$400. Zglasite se na 19516 Pawnee Ave. (241)

Hiša se odda

Odda se hiša za eno družino, 5 sob, poceni, vse ugodnosti. Prednost imajo odrasli. Pokličite po šestih zvečer Potomac 1016. (Oct. 13, 15, 17)

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cena zmerne.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.
(Tues. x)

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. . . Posluje že 49. leto

Članstvo 38,200 Premoženje \$5,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznin in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

Trgovina naprodaj

Proda se mesnica in grocerija, obstoječa že 25 let. Dokažemo \$1,400 tedenskih dohodkov. Vsa moderna oprema. Proda se poceni radi odhoda v armado. Zelo lepa prilika za podjetnega človeka. Oglejte si jo na 9850 Lorain Ave. (240)

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
Henderson 2978

PREMOG — COKE

Razvažamo po vsem Clevelandu. Vprašajte za naš budget načrt. Pregled furnizev zastoj.

WHITE WAY COAL CO.

3553 SUPERIOR AVE.
Henderson 6177
DAJEMO EAGLE ZNAMKE

Najboljši mošt

Najboljši mošt iz Geneve, O., po \$25 sod se lahko zdaj dobi. Pripeljemo ga na dom. Naročite ga pri

Anton Bašca

1016 E. 61. St.

(M. Pollock, lastnik)

V. J. KRIŽANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

Sklenila je odpotovati naravnost v Petrograd, da od tam pokliče na pomoč Rostislava, kakor mu je obljubila. Nato je hotela postati prosta; dasi ji je grof rekel, da ne privoli v ločitev zakona, je hotela to doseči proti njegovi volji; že pri sami misli, da bi morala živeti v strahu pred povratkom v Nemčijo, ali da bi jo mogli prisiliti k prodaji Turova in Vsesvajtskega, ki je kri kinila v glavo.

Dunji in Marti, naj začneta pripravljati prtljago; medtem je nameravala obvestiti s pismom moža, da je sklenila odpotovati s prvim vlakom naslednjega dne in ga prosi za potrebne vozove.

Ko je šla proti vratom, je stopila na nekaj trdega. Zgledala je na tleh predal pisalne mize in raztresene papirje, med katerimi je ležala listnica iz rdeče kože, ki je prej ni videla; trdi predmet, na katerega je stopila, pa je bil okvir nepoznane ji slike. Milica si je radovedno ogledala listnico, ki je bila okrašena z monogramom "M. B."; v njej je bil sveženj orumenelih pisem, nato pa si je ogledala s turkizom in brilanti posuti portret mladega ruskega častnika v huzarski uniformi. Hkratu se je spomnila, da je videla ravno takšno sliko, — seveda ne v takem dragocenem okvirju, pri Rostislavu, bila je to slika njegovega strica, Igorjevega očeta. Kako pa je prišel portret kneza Nikolaja semkaj, v Krenico, kjer ga ni došel še videla? ... Ta stvar jo je začela tako zanimati, da je pozabila na svojo zadevo. Milica si je pozorno ogledala predal in odkrila skrivni oddelek, katerega vzmet se je bržkone pri padcu zlomila.

"Morda pa mi ta pisma dajo ključ k rešitvi uganke," — je pomislila.

Sedla je k mizi, vzela iz listnice sveženj pisem in razvezala trak. Pisma so bila podpisana z "Niks." Očitno so bila mnogokrat prebrana in prvo izmed njih, katero je Milica prebrala, ji je odkrilo, komu so bile poslani te ljubezenske izpovedbe, ki so popolnoma jasno dokazovale, v kakšnih odnosih staja si bila dopisovalca. Milica je prebledela in neverno odložila listnico. Odkritje ljubavnega razmerja med knezom Zagarinom in možjevo materjo je bilo tako nepričakovano, tako porazno in tako nasprotno sliki, ki si jo je napravila o pokojni grofici, katere spomin so grof in drugi spoštovali, kakor da je bila svetnica, da ni Milica verjela svojim očem in si je še enkrat prebrala pismo, da se prepriča, ali je resnično.

Peklenška misel ji je šinila v glavo. Ta pisma, katera ji je usoda potisnila v roko ravno v teh trenutkih, jo utegnejo maščevati za težke žalitve in obdolžitve, da je imela ljubavno razmerje s svojim konjarjem. Sploh pa so z njo ravnali, kakor bi bila zločinka in sužnja. Ta pisma naj bodo krvno maščevanje za podle klevete baronese pl. Dauniceve in žaljive grofove besede: "Ti si pristna Rusinja po preziranju svojih dolžnosti!" Zatrepetala je po vsem životu od nevolje in užaljenega samoljubja in naglo je shranila pismo v listnico. Takoj jih ponese grofu in naj se sam uveri, da nemške ženske niso nikaki "angeli," kakor si on predstavlja.

Če bi bila Milica kedaj poprej našla ta pisma, bi jih bila uničila iz spoštovanja do moža in ker ne bi hotela onečastiti mater v njegovih očeh. Toda v

tem trenutku je bila preveč pretresena, in vihar, ki ji je razsajal v duši, je zatrl prirojeno ji čustvo velikodušja, tako da je prevladala samo žgoča želja ponižati moža in odgovoriti z udarcem na udarec.

S povešeno glavo se je grof vrnil v svojo sobo in se zaprl. Njegova besna razdraženost se je umaknila utrujenosti in potlosti; spustil se je v naslanjač pred pisalno mizo ter si zakril obličje z rokami.

Vsi prizori tega nesrečnega dne so mu prihajali v spomin z mučno jasnostjo, a zadnji prizor se je končal s prelomom in ločitvijo, morda za vselej. Upanje, da se bo Milica udala, je bilo majhno; tudi če on ne privoli v ločitev zakona, se sreča in mir ne povrneta; ona bo živela tam, on tu, in prepad, ki ju ločuje, bo vsak dan globlji in nepremostljivejši.

Pritajen stok se mu je izvil iz prsi in srce se mi je krčilo. Izgubil bo Milico, nič več ne bo slišal njenega ljubeznivega in zvonkega glasu, ne bo videl sijajnih, živih oči, ki jih ne bo nikdar pozabil in ki so ga v lepem trenutkih tako poredno gledale. ... Kaj naj zdaj napravi? Kako naj živi v opusteli hiši, kjer mu bo vsaka soba govorila o njej, kjer ga bo vsak kotiček spominjal tega ali onega prizora njunega kratkega skupnega življenja? ...

Skočil je na noge in se izprehodil po sobi. Mučna mu je bila misel, da se ona tam peča z mislimi na odhod in morda že spravlja prtljago; a on, tepec, ji je dal svoje privoljenje. ... Vsa njegova goreča, uporna ljubezen se je prebudila v spoznanju neizogibne izgube oboževane ženske in v tem trenutku je zatemnila vsako drugo čustvo, celo njegov ponos. Prav nič ga ne briga, kaj bo o tem družba govorila, da bi le mogel ohraniti svojo srečo. Zakaj ni poslušal dobrega glasu, ki mu je pravil, naj poskusi Milico zlepa pridobiti?

Namesto, da je rabil krute in žaljive besede, bi jo bil objel, jo prosil oduševanja, jo potlačil in umiril, skratka, izrazil bi ji svojo globoko ljubezen, pa bi se bilo gotovo vse drugače končalo. Toda ali je ta pogrešek še popravljiv?

V tem hipu je neka mehka roka prišla za kljuko na vratih in zaslišal je Miličin glas:

— Ali smem notri? Moram s teboj govoriti.

Grof se je zdrznil in rešilna misel mu je šinila v glavo: "skesala se je nepremišljenih besed; ljubezen in čut dolžnosti sta v njej premagala. Prišla je, da skuša najti izhod in se spraviti z njim." Srce mu je radostno vztrepetalo v prsih in odprl je vrata. Toda upanje na spravo je v hipu umrlo v njem in obstal je kakor odrevenel pri pogledu na ženo. Na Miličinem obrazu je ležal tak izraz krutega zaničevanja, kakršnega ni on pri njej še nikdar videl, pogled pa ji je bil nadut in hladen. V rokah je držala rdečo listnico in okvir.

Grof je srdito potlačil prejšnja čustva. Ponos in samoovladanje sta se vrnili in njegov mirni, trdi glas ni izdajal najmanjše slabosti.

— Kaj hočeš? Govori! — je vprašal.

— Prišla sem k tebi iz dveh razlogov. Prvič sem ti hotela povedati, da sem sklenila oditi jutri z brzovlakom ob šestih zjutraj. Upam, da mi daš kofijo in voz, da se popeljem na postajo s služabništvom in prtljago.

(Dalje prihodnjič.)

Ali ste že zbrali staro železo?

Ali ste že pregledali na podstrešju, v kleti, v garaži, če leži tam kak kos starega železa? Ako niste, storite to še danes in to železo oddajte, da ga bodo industrije prelile v krogle, bombe in tanke.

Vsak kos starega železa bo dal žebelj za krsto, v katero bomo zabili in za večno pokopali nemški nacizem, italijanski fašizem in japonski militarizem.

50,000,000 funtov starega železa mora zbrati okraj Cuyahoga do 18. oktobra! Vsaka družina ga mora zbrati najmanj 50 funtov. Toliko ga je gotovo v vašem podstrešju, kleti ali garaži. Poberite vse, vsak kos in ga oddajte.

Vojna industrija potrebuje železo. Potrebuje ga, da bodo imeli naši fantje na fronti orožje.

Zdaj je čas, da tudi domača fronta stori svojo dolžnost! En funt starega železa je danes več vreden kot vse vdanostne izjave domovini. Vdanostne izjave in prisege ne more industrija spremeniti v tanke in topove.

AKO NE BOMO IMELI DOVOLJ OROŽJA, POTEM BOG SE NAS USMILI, KER HITLER, MUSOLINI IN HIROHITO SE NAS NE BODO!

Kampanja za zbiranje starega železa bo do 18. oktobra. Vsak naj stori svojo dolžnost in odda vsak kos, ki ni doma za nobeno rabo več!

NAŠE GESLO NAJ BO: 50 FUNTOV STAREGA ŽELEZA OD VSAKE DRUŽINE!